

Voorzet werkprogramma 2026 Powerport Moerdijk

Afspraken BO 1 december

- geen principebesluit mbt **Moerdijk** voor Oost, maar wel afspraak tot uitwerking proces, governance, randvoorwaarden en uitwerking richting gebiedsvisie of -plan om een principe besluit te nemen voor zomer 2026, mist er een nieuw kabinet is.

Dit is een opzet voor werkzaamheden 2026, niet voor hele proces tot 2035. Dat is aan kwartiermaker en programmabureau. Doel is om met elkaar vast te stellen waar we in 2026 samen aan werken en welke stukken of uitkomsten wanneer gereed dienen te zijn voor besluitvorming. In onderstaand overzicht daarom kort per onderdeel opgesomd: wat wanneer, trekker, gremium voor uitwerking en besluitvorming.

1. Proces, programmabudget en governance opzetten (**kwartiermaker en programmabureau**)

- Opzetten programmabureau
- Aanbesteding opdrachten
 - o [REDACTED] blijft betrokken tot voorjaar 2026
 - o Opdracht consortium loopt tot juni 2026. Opstarten nieuwe aanbesteding voor uitwerken gebiedsplan en verder nodig.
 - o Mer
 - o Uitwerking gebiedsplan
- Vastleggen governance en programmastructuur
 - o Huidige governance: uitwerking en voorbereiding op deeltafels en besluitvorming in stuurgroep.
 - o Duidelijke afspraken nodig over
 - Wie voert secretariaat stuurgroep?
 - Wie zijn opdrachtgevers (inclusief opdrachtgeversoverleg)
 - Wat wordt vastgesteld in stuurgroep, wat in BO en wat kan programmabureau zelf?
 - Loskoppelen ontwerpafdeling en programmabureau
- Uitwerken proces en planning Moerdijk, teruggerekend vanaf 2035
 - o Kwartiermaker ism planjuristen
 - o Vaststellen in stuurgroep Q2 2026
- Uitwerken proces en planning Amer, teruggerekend vanaf 2030
 - o Kwartiermaker ism planjuristen
 - o Vaststellen in stuurgroep Q2 2026
- Opstellen programmabegroting tot en met 2028

2. Ruimtelijke uitwerking Moerdijk (**werkgroep ruimtelijke uitwerking Moerdijk**)

- Opstellen ruimtelijke onderbouwing voorkeursbeslissing BO juni 2026
 - o Verwerken uitkomsten participatieproces mbt ruimtelijke uitwerking
 - o Ruimtelijke onderbouwing met variantenstudie in 2 scenario's (O en ZO), economisch profiel en verwerken in redeneerlijn
 - o Strategische milieuverkenning in vorm van quick scan milieu (Provincie Noord-Brabant)
 - o Onderbouwing via "MKBA light" (Provincie Noord-Brabant)
 - o Vaststellen uitgangspunten wateropgave en risico's voor juni 2026
 - o vaststellen op BO voor zomer 2026
- nadere ruimtelijke onderbouwing
 - o Nulmeting gezondheid, bodem en zintuiglijke hinder
 - o vaststellen uitkomsten variantenstudie en nulmeting eind 2026
- Startnotitie mer/brede verkenning
 - o MKBA/IEA onderdeel van mer
 - o brede verkenning of mer?
 - o startnotitie vaststellen op BO eind 2026
- Uitwerking economisch profiel
 - o Vanuit VRO/EZ loopt er een onderzoek naar haven- en industrieclusters. Voor Moerdijk wordt in Q1 nog een bijeenkomst gehouden. Oplevering onderzoek verwacht in Q1.

- o Circulaire economie uitwerken. Bij PNB gaat een opdracht circulaire economie lopen (Check: [REDACTED])

3. Uitwerken transitiestrategie Moerdijk (**werkgroep transitiestrategie**)

- vaststellen uitgangspunten en scope voor zomer 2026
 - o scope: dorp, ondernemers en agrariërs
 - o opgaven en behoeften
 - o uitgangspunten en richting
- Afspraken mbt uitzonderingspositie of experimenteer status Moerdijk en omliggende gemeenten voor zomer 2026
 - o tijdelijke verhuur (Wonen)
 - o selectief toewijzen (wonen)
 - o urgentie en verhuizing met groepen (wonen)
 - o ondersteuning ondernemers (mededingingsregels)
 - o nieuwbouw (voor groepen) mogelijk maken
- Uitwerken proces- welzijn- en juridische ondersteuning
 - o Spelregels vaststellen Q2 2026
- Monitoring van leefbaarheid eind 2026
- Vaststellen strategie eind 2026

4. Werkgroep water

- Uitwerken wateropgave tbv mer
- Vaststellen uitgangspunten wateropgave en risico's voor juni 2026

5. Uitwerken financiële randvoorwaarden (**werkgroep financiën**)

- Globale doorrekening kosten (aanbesteding via Rijk/IenW) juni 2026
- Moerdijkregeling – verhuisregeling – vertrekregeling uitwerken
 - o Uitwerken fiscaal en juridische consequenties oplossen Moerdijkregeling per 1/12
 - o Uitgangspunten en spelregels juni 2026
 - o Bekostiging juni 2026
 - o Definitieve regelingen ????
- Regeling voor huurders
 - o Uitgangspunten en spelregels juni 2026
 - o Bekostiging juni 2026
 - o Definitieve regelingen ????
- Regeling voor ondernemers/agrariërs (opkoop- en verplaatsingsregeling)
 - o Uitgangspunten en spelregels juni 2026
 - o Bekostiging juni 2026
 - o Definitieve regelingen ????
- Afspraken dekking gemeentelijke kosten
 - o Q1 stuurgroep afspraak verdelen sociaal maatschappelijke kosten gemeente
- Nieuwe afspraken verdeelsleutel kosten
- Financiële strategie Amersvisie, agrarisch landschap en Moerdijk
- Uitwerken gebiedsfonds voor brede welvaart eind 2026

6. Uitwerken juridisch proces (**werkgroep juristen**)

- Uitwerking juridische basis voor eventuele onteigening eind 2026
- Verkenning instrumentarium (landinrichting, gebiedscoöperatie, bundeling kabels en leidingen) wanneer???
- Voorstel te kiezen planvorm en juridische procedures gereed voor zomer 2026
- Verkenning ontwikkelentiteit gereed eind 2026

7. Uitvoering voorkeursrecht en strategische grondverwerving (**werkgroep voorkeursrecht ..**)

- Besluiten op en afwikkelen van aanbiedingen (doorlopend)
- Opzetten proces voor toekomstige aanvragen
- Proces opzetten samenwerking met grondeigenaren
- Opstellen Plan van Aanpak strategische grondverwerving (in volgende fase)

8. Uitwerking Amersvisie (**werkgroep Amersvisie**)

[REDACTED] Wanneer hebben we deze nodig? Of welke onderdelen zijn al in 2026 nodig?

[REDACTED] Is dit nodig voor besluit zomer 2026?

- Uitwerken Amersvie
- Nulmeting gezondheid, bodem en zintuigelijke hinder
- Landschappelijke uitwerking en omgevingsplan

9. Opstellen Plan van Aanpak Agrarisch Landschap (**werkgroep Agrarisch landschap**)

- Plan van aanpak landelijk gebied
 - o Vaststellen scope en afbakening gebied
 - o integrale gebiedsontwikkeling
 - o structuurversterking landbouw
 - o Instrumentarium landinrichting
 - o Water- en natuurcompensatie
- Verkenning glastuinbouw
 - o Startdocument/ plan van aanpak verkenning

10. Regionaal ontwikkelperspectief (**ontwerptafel**)

- Integratie onderdelen 1/9
- Eind 2026 hoofdlijnschets vaststellen?
- Eind 2026 opleveren identiteit en omgevingsverhaal

Wat moet hiervan voor juni 2026 en wat eind 2026. Rest naar beneden verplaatsen.

11. Voorbereiden Bestuursovereenkomst (BOK) (**werkgroep juristen**)

- Vastleggen principebesluit voorkeursrichting en randvoorwaarden (zie 1/10)
- Verantwoordelijkheden en bevoegdheden betrokken overheden
- Afspraken mbt wie neemt welke besluiten
- Financiële verdeelsleutel
- Rol havenbedrijf
- Afspraken grondverwerving
- Eind 2026 tekenen BOK

12. Communicatie (**communicatiemedewerkers overheden**)

- Opstellen communicatiestrategie
- Beantwoording van brieven en WOB-verzoeken
- Centraal loket: uitgelijnde tijds- participatie en communicatielijnen (energie)projecten
- Gezamenlijke website en actieve mediastrategie

13. Participatie (**werkgroep participatie**)

- Welke inspraak en voorlichting is in 2026 voorzien?
- Stakeholders zijn betrokken bij uitwerking -> bijeenkomsten
- Analyse te betrekken partijen voor ontwikkelingen (hebben we iedereen aan tafel?)

14. Capaciteit en budget

Iemand een schatting van benodigd budget 2026?

Inhuur:

- Lopende opdrachten?
- Startnotitie mer Moerdijk
- Variantenanalyse Moerdijk
- Nulmeting Moerdijk
- Nulmeting Amersvie
- Hoofdlijnschets regionaal ontwikkelperspectief
- Identiteit en omgevingsverhaal

Om te onthouden voor proces tot eind 2035:

Overzicht benodigde uitwerkingen richting 2033

Spoor 1: Gebiedsplan Moerdijk

- Variantenstudie in relatie tot keuze ontwikkelrichting
- Nulmeting gezondheid, bodem en zintuigelijke hinder
- Plan-MER. Effecten op brede welvaart, leefbaarheid, milieu en infrastructuur
- Juridische basis voor eventuele onteigening

Spoor 2: Gebiedsuitwerking Amergebied

- Nulmeting gezondheid, bodem en zintuigelijke hinder
- Landschappelijke uitwerking en omgevingsplan

Spoor 3: Regionaal ontwikkelperspectief 2050 (voor hypothese richting oost)

- (Alternatieve) woonkwaliteit en sociale structuren (incl. nieuwe opgave vanuit Powerport ontwikkeling - denk aan: huisvesting kenniswerkers en/of arbeidsmigranten)
- Ruimtelijke beëindiging, beeldkwaliteit en 'gevoel van thuiskomen' in het polderlandschap
- Economisch profiel en programma
- Robuust water- bodem en natuursysteem
- Structuurversterking agrarisch landschap (in context zuidwestelijk zeeleigebied)
- Synergie glastuinbouw en industrie
- Duurzame mobiliteitsstrategie (incl. aandacht voor sluipverkeer en verkeersveiligheid)
- Voorzieningendraagvlak

Spoor 4: Rechtvaardige en menselijke aanpak

- Compenserende (financiële) middelen en maatregelen
- Garantieregeling en transitiestrategie
- Proces- welzijn- en juridische ondersteuning
- Vastleggen van identiteit en omgevingsverhaal

Spoor 5: Organisatie en uitvoeringskracht

- Opzetten programmabureau
- Verkenning ontwikkelentiteit
- Verkenning gebiedsfonds
- Verkenning instrumentaria (landinrichting, gebiedscoöperatie, bundeling kabels en leidingen)

Spoor 6: Communicatie en omgevingsmanagement (centraal loket)

- Beantwoording van brieven en WOB-verzoeken
- Centraal loket: uitgelijnde tijds- participatie en communicatielijnen (energie)projecten
- Monitoring van leefbaarheid
- Gezamenlijke website en actieve mediastrategie

Toevoeging mbt agrarisch landschap

Opstellen Plan van Aanpak Agrarisch Landschap (**werkgroep Agrarisch landschap**)

- aanpak landelijk gebied
- integrale gebiedsontwikkeling
- structuurversterking landbouw
- Instrumentarium landinrichting
- Water- en natuurcompensatie
- vaststelling scope gebied

Plan van Aanpak opkoop- en verplaatsingsregeling

Plan van Aanpak verkenning glastuinbouw

Opstellen Plan van Aanpak strategische grondverwerving (in volgende fase)